Anul II. Nr. 11

Octomvrie 1952

Ad me currendum est
in omni judicio
(De Imitatione Christi.
Lib. III. Cap. 46)

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ŞI FAPTĂ CREŞTINEASCĂ

MIRCEA ELIADE:

CĂDEREA ÎN ISTORIE

Noi, Românii, nu avem niciun motiv să idolatrizăm Istoria. Printre neamurile fără noroc, ne numărăm în frunte. Ca să supravieţuim în Istorie, ne-am istovit mai mult decât s'au cheltuit alte neamuri ca să cucerească pământul. Nicolae Iorga spunea că nenorocul ni se trage dela Alexandru Machedon: în loc să-şi ridice privirile spre Miază-noapte şi să unească toate neamurile thracice într'un mare imperiu, Alexandru s'a lăsat atras în orbita civilizaţiei mediteraneene şi, ajuns în culmea puterii, s'a îndreptat spre Asia. Thracii, care, după spusa lui Herodot, erau „cel mai numeros popor după Indieni", au pierdut, prin Alexandru, singura lor şansă de a intra în istoria universală ca factor autonom; ei au contribuit la facerea istoriei, dar în numele altora: în numele Imperiului Roman sau al Bizanţului, prin Împăraţii, ostaşii şi funcţionarii pe care i-au dat, cu prisosinţă, atât Răsăritului cât şi Apusului. Dar Nicolae Iorga a înţeles admirabil consecinţele îndepărtate ale gestului lui Alexandru Machedon: uriaşul rezervor de oameni, energii şi culturi pe care îl constituia spaţiul balcano-carpatic, nu şi-a mai putut găsi de-atunci prilejul de a intra, masiv şi de sine stătător, în Istorie. Politiceşte, Thracii au pierit fără urmaşi. „Cel mai numeros popor după Indieni" s'a risipit şi s'a amestecat cu alte neamuri înainte de a mai fi avut timp să împlinească, în numele lui, un rol major în Istorie.

O mie de ani în urmă, a avut loc ceeace putem numi pe drept cuvânt o catastrofă de incalculabile consecinţe pentru istoria Românilor: Slavii au ocupat peninsula balcanică şi s'au întins până la Adriatica. Marea unitate etnică, linguistică şi culturală pe care, în pofida tuturor năvălirilor barbare, o alcătuia romanitatea orientală (care se numea chiar, din secolul IV după Christos, *Romania*), a fost definitiv sfărâmată. Neamul românesc se va urma pe o întindere imensă — din Balcani până în munţii Tatrei — dar destinul lui politic va fi limitat la Dacia. Politiceşte, romanitatea sud-dunăreană va fi condamnată; ca şi Thracia după Alexandru Machedon, *Romania* orientală va servi destinele altora. Posibilităţile unui organism politic unitar, zămislindu-se în spaţiul întregei *Romania*, au fost definitiv anulate prin aşezarea masivă a Slavilor în peninsula balcanică.

De ce-am idolatriza, noi, Românii, Istoria? Descindem dintr'unul din „neamurile cele mai numeroase din lume", şi praful s'a ales de el; nici măcar limba nu i se mai cunoaşte. Am făcut parte dintr'o *Romania* de trei ori mai mare decât Dacia, şi „vicisitudinele Istoriei" au sfărâmat-o definitiv; o mână de Macedoneni trebuie să plătească şi astăzi, cu lacrimi sau cu sânge, nenorocul de a se fi născut Români. Toată lumea e de acord că Dacii se aflau aşezaţi pe pământul nostru cu cel puţin o mie de ani înainte de Christos; şi cu toate acestea am fost singurul popor european căruia i s'a contestat dreptul de a stăpâni ţara pe care au locuit-o moşii şi strămoşii lui. Istoria neamului românesc n'a fost decât o lungă, necontenită, halucinantă hemoragie. Ne-am alcătuit într'un uragan, şi am crescut între vijelii. Popor de frontieră, luptam şi muream pentru toţi. Muream, mai ales, plătind miopia şi neghiobia altora. Căci Occidentul nu recunoştea pe duşman decât dacă-l vedea la el acasă. Iar dacă se întâmpla vreodată să-l recunoască de departe, şi se urnea să-l întâmpine, tot degeaba era; căci strategia trecea pe al doilea plan, lăsând locul geloziilor şi protocolului. Singura coaliţie occidentală împotriva Otomanilor s'a transformat, la Nicopole, în catastrofă, pentrucă Ducele de Burgundia a cerut pentru cavalerii lui „onoarea" de a ataca întâi. „Onoarea" aceasta nu o putea avea în niciun caz Mircea, un biet principe român, deşi era singurul care cunoştea tactica lui Baiazid, singurul care se luptase cu el, şi-l bătuse, numai cu doi ani înainte, la Rovine.

Istoria neamului românesc e alcătuită din atâta sânge şi atâta nenoroc datorită în primul rând incapacităţii Occidentului de a vedea dincotro vine primejdia. Pe noi, timp de cinci secole, „ne-a scos din istorie" victoria Imperiului otoman; şi această victorie se datoreşte neputinţei occidentalilor de a se uni împotriva unui duşman comun. Timp de secole, am luptat singuri. Hărţuiam necontenit armatele turceşti, cu preţul pe care îl ştim: trăiam „înafara Istoriei". Istoria se făcea în Apus; fără noi, dar datorită şi sângelui nostru. Occidentalii nu şedeau nici ei cu mâinile în sân, ci se luptau; dar se luptau între ei. Evident, lupta aceasta între fraţi, veri şi cumnaţi nu putea avea aceeaşi sângeroasă intensitate ca, prin părţile noastre, lupta cu Turcii şi Tătarii. Se ardeau [illegible] şi pe-acolo, prin Apus, dar parcă tot mai

continuare în pag. 3

SCRIEREA LIMBII ROMÂNE

II

de

N. I. HERESCU

NUMELE NOSTRU

Am afirmat că ortografia proectată constitue o nouă operaţie politică, având ca scop să sluţească înfăţişarea scrisă a limbii noastre; din ordinul guvernului străin de neam, simbriaşii armatei de ocupaţie se sforţează să transforme luminosul chip latin al graiului strămoşesc, într'o hâdă, puhavă iasmă slavo-mongolică: la fel cum o brută ar desfigura, cu pumnii şi cu ghiarele, faţa frumoasă a unei tinere fete. Afirmaţia aceasta o dovedeşte cu evidenţă un detaliu, care e poate cel mai important şi care, în orice caz, arată cel mai clar intenţiile reale ce se ascund sub inocenţa preocupărilor ortografice. E vorba de felul cum ar urma să se scrie, după viitoarea ortografie, numele ţării şi al neamului nostru.

Cele două proecte ortografice publicate de revista „Cum vorbim", ale dlor Petrovici şi Graur, se contrazic destul de comic în multe privinţe; asupra unui punct sunt însă de acord chiar dela început. Dela primele rânduri ale proectului său (exact: dela rândul 3), dl Graur decretează: „Se suprimă litera **â**, inutilă, deoarece fonemul pe care-l reproducea este redat prin **î**". Intenţia ce se ghicea, pe ocolite, în formularea dlui Graur, este precizată şi subliniată fără înconjur de dl Emil Petrovici, care şi el cere, chiar dela rândul 1 al proectului său: „În loc să se scrie odată **â**, altădată **î**, se va scrie numai **î**". Şi ca să nu mai încapă vreo îndoială, dl Petrovici dă ca exemplu, între altele, cuvântul **român** . . .

Acum a înţeles toată lumea care e sensul „epurării" lui **â** din **a**: suprimarea lui are scopul de a şterge, din ortografia română, orice urmă de etimologie, începând cu cea mai supărătoare (pentru Ruşi), aceia care mărturiseşte spiţa noastră latină. Numele ţării şi al neamului nostru erau singurele, din întreaga latinitate, care păstrau, în înfăţişarea lor, numele Romei şi al Romanilor: **roman, Romania.** Ilustraţiile linguistice ale Academiei R. P. R. doresc azi să ne pocească numele, astfel ca nici urmă să nu mai rămână în ele de Roma sau de Romani; ni se cere deci să scriem: **romin, Rominia.** Este încă un capitol din lupta Sovietelor împotriva latinităţii româneşti. Dacă cineva ar fi dispus să creadă că exagerez; că e la mine un fel de idee fixă; că niciun gând de această natură nu doseşte proectata reformă, — atunci să citească ceeace a scris, roşu pe alb, Leonte Răutu, profesor de „marxism-leninism" la Universitatea din Bucureşti. Scrie numitul:

„Teoria latinităţii poporului român a fost utilizată cu scopul de a izola România de vecina şi aliata sa firească, Rusia, şi de a crea un suport ştiinţific pentru planurile expansioniste ale puterilor occidentale, şi în special ale Franţei".

Iată deci, foarte clar, ce se urmăreşte. N'o mai spun eu, o spune însuşi „profesorul de marxism-leninism" dela sărmana şcoală care a fost odată glorioasa Universitate din Bucureşti: trebue ruptă cultura românească de lângă Occident şi alipită de „vecina şi aliata sa firească, Rusia . . .". Pentru aceasta, va să fie smulse cu desăvârşire rădăcinile latinităţii. Pentru aceasta, va să ne numim, de aci înainte, **romin, Rominia . . .**

Românii însă nu cred în numitul Leonte Răutu, nici în dl A. Graur, nici chiar în profesorul Emil Petrovici. Românii continuă să creadă în cronicarul Miron Costin, care scria, despre numele nostru, cuvinte ce se cer citite cu luare aminte şi cu emoţie:

„A neamului acestora numele drept şi vechiu este Roman, adică Râmlean dela Roma. Acest nume, dela descălecatul lor de Traian se trage; şi cât au trăit dela pustiirea satelor pe aceste locuri, şi cât au trăit în munţi, în Maramureş şi pe Olt, tot acest nume au ţinut şi ţin până azi. Şi încă Muntenii mai bine se ţin decât Moldovenii, că ei şi acuma zic şi scriu: Ţara Românească. Şi măcar că străinii ne dau şi alte nume, dar numele cel vechiu, întemeiat şi înrădăcinat, rămâne **Români**, cum vedem . . . Că măcar că ne răspundem acum Moldoveni, dar nu întrebăm: ştii moldoveneşte?, ci: ştii româneşte? . . . Stă numele cel vechiu ca un temei neclintit, iar cel ce este rădăcină, nu se mută".

Aşa scria Miron Costin. Şi iarăşi s'au întors peste noi vremurile grele; iarăşi văzurăm pustiirea satelor, iarăşi trăesc Românii prin munţi, prin Maramureş şi pe Olt; şi iarăşi încearcă străinii să ne dea alt nume . . . Dar Românii tot nu vor scrie **romin** şi **Rominia**, ci numai numele drept şi vechiu, care dela Roma se trage; şi aşa îl vor scrie, ca să se vadă că dela descălecatul lor de Traian se trage . . . Nu ştiu Răutu, Graur şi Petrovici că stă numele vechiu ca un temei neclinit, **iar cel ce este rădăcină nu se mută.**

Şi ar face bine să nu uite, onorabilii, că în numele de **România** se aude şi cuvântul **mânia** . . .

KAKOGRAFIA LUI SADOVEANU

Ziarul „Contemporanul" cu data 20 Iunie a publicat un articol semnat de Sadoveanu, în care se spune că actuala ortografie a limbii noastre, stabilită odinioară de Academia Română, a fost fixată de această Academie „în epoca burgheză" şi că, deaceea, ea se caracterizează printr'o atitudine pur reacţionară, vădind dispreţul total al Academiei pentru limba română! Iar agenţia de presă dela Bucureşti, care ne-a adus telegrafic, cam în aceeaşi vreme, vestea cea mare a numirii unei comisiuni academice însărcinate, sub preşedenţia lui Mihai Sadoveanu, cu reformarea ortografiei, subliniază că ortografia ce se pune la cale va fi statornicită „pe baza concepţiilor lingvistice ale lui Stalin". Amândouă faptele trebuesc reţinute şi judecate.

Primul este monstruos: Sadoveanu scrie şi iscăleşte că Academia Română de până ieri avea un dispreţ total pentru limba noastră . . .

continuare în pag. 3

DIE ERWARTUNG DER ANKUNFT DES HERRN WAR DER CHARAKTERISTISCHE AUSDRUCK DER INNEREN STIMMUNG DES URCHRISTLICHEN ZEITALTERS. UND KEINE PERIODE DER KIRCHENGESCHICHTE KÖNNTE SICH MIT FUG ALS „CHRISTLICH" BEZEICHNEN, WENN IHR DIESE **PARUSIE-HOFFNUNG** VOLLSTÄNDIG FEHLTE. KEIN EINSICHTIGER WIRD LEUGNEN, DASS GERADE IN DIESER RICHTUNG DAS CHRISTLICHE ABENDLAND VOM MORGENLANDE AUSSERORDENTLICH VIEL LERNEN KANN.

GEORG WUNDERLE

FLAVIU POPAN:

ÎNTRE ORTODOCŞI ŞI CATOLICI

Cunoscutul orientalist, Prof. Martin Jugie, a publicat în revista *Unitas* (nr. 3, 1952) un foarte cald articol — („Între catolici şi ortodocşi") — în care subliniază, cu bucurie, declaraţiile Înalt Preasfinţitului Pantelimon, Mitropolit de Hios, apărute la începutul acestui an în ziarul „Le Monde".

În declaraţiile sale Mitropolitul grec spune, printre altele: „Între Biserica Ortodoxă şi cea Catolică stă numai fanatismul; şi numai fanatismul a scos la iveală deosebirile fără importanţă şi neserioase, care şi mai înainte existau, fără ca prin aceasta să provoace schisma. De aceea, toţi cei care sunt la curent cu situaţia trebue să se convingă că postulatul conştiinţei creştine este unirea. Cele două Biserici mai vechi, cea ortodoxă şi cea catolică, trebue să se arunce una în braţele alteia, să plângă asupra trecutului şi, purificate de lacrimile căinţii, să alerge la puterea dumnezeească şi să facă astfel, prin împăcarea lor, bucurie Stăpânului popoarelor".

Părintele Jugie îmbrăţişează aceste afirmaţii şi scrie un articol de mare actualitate şi preciziune dogmatică. Se pare însă, că preciziunea dogmatică întrece cu mult înţelegerea concretă a stării de spirit ce există astăzi între catolici şi ortodocşi. Căci dânsul nu pune numai termenul de *ortodox* între ghilimele (socotindu-l oarecum neîndreptăţit) ci vorbeşte de creştinii ortodocşi ai zilelor noastre ca de nişte „disidenţi cu totul nevinovaţi de păcatul schismei şi al ereziei, fiind născuţi într'o ţară unde eroarea domneşte de multe generaţii". (Dovadă de îmbucurătoare bunăvoinţă, fără îndoială!).

Dar dacă Părintele Jugie vrea să susţină cu Mitropolitul grec din Hios, că între catolici şi ortodocşi singura piedică este „fanatismul" sau spiritul de polemică deplasată, apoi nu văd care ar mai putea fi aci rostul acestei afirmaţii, care nu cadrează de altfel cu restul articolului. Ea nu poate fi îmbrăţişată cu plăcere de cei care, de o parte şi de alta, au înţeles pe teren importanţa Unirii; ci se potriveşte, mai mult sau mai puţin, cu un anumit spirit contrar catolicismului, — aş spune de „suficienţă" ori de prea accentuată conştiinţă a propriilor drepturi şi posibilităţi — existent încă la unii catolici şi constitue o piedică în calea apropierii dintre suflete. E uneori atât de uşor ca disecarea problemelor dogmatice pe plan teoretic să creieze un artificialism ne-rodnic în relaţiile cu alţii şi neîndreptăţite deosebiri pe plan uman. Noi — creştinii din Răsărit — nu simţim nevoia ca cei din Apus să se apropie de noi cu grijă şi cu bunăvoinţă părintească. Ci avem nevoie de înţelegere, preţuire şi prietenie de frate. Căci dacă ar fi să ne clasăm, toţi suntem disidenţi într'un fel sau altul, dacă nu dela litera, care implică prea lungi discuţii, atunci dela spiritul Evangheliei şi dela trăirea vieţii în Hristos. Şi aci e locul de a rosti *Confiteor* şi *mea culpa, mea maxima culpa!*

Pentru completarea sumară a datelor mi-aş permite acum, cel puţin în măsura în care mă simt ortodox, să fac o mică observaţie şi asupra atitudinii pe care o au unii ortodocşi faţă de problema religioasă. Citind, de pildă, unele articole de elogiere a Bisericii Ortodoxe, mi s'a părut că găsesc argumente prea puţin inspirate de dragoste pentru Ortodoxie. Mă gândesc, natural, la ortodoxia ecumenică, a Sinoadelor, a Părinţilor şi a marilor teologi răsăriteni. Şi atunci sunt tentat a spune: *noi creştinii suntem uneori prea departe unii de alţii nu fiindcă suntem ortodocşi sau catolici, ci fiindcă, suntem prea puţin ortodocşi şi prea puţin catolici,* **în adevăratul înţeles al cuvântului.**

Auzind părerea multora în chestiunea bisericească, îmi amintesc ceea ce spunea ortodoxul Soloviev despre unii scriitori ruşi: „Lor li se pare Biserica fără pată, numai fiindcă e rusească. Ei fac din ea organul poporului rus, nu al adevărului lui Hristos". Rămânând însă la esenţial, adică la Hristos şi la învăţătura sinoadelor ecumenice, ortodoxul ar putea fi numit catolic şi catolicul s'ar putea numi ortodox. Căci trecerea dintr'o sferă într'alta pe planul înalt al credinţei şi în cadrul sinoadelor, nu înseamnă, nicidecum, renunţarea la propria cultură, la naţionalism ori la tradiţiile locale, în care unii pun greşit esenţa religiei.

Cât despre cunoscuta deosebire de organizare - organizarea ierarhică, Papa - este factorul care tinde să dea *unitate* Bisericii deasupra legăturilor cu organizaţia statală. Căci Papa a fost pomenit la slujbele religioase din Răsărit chiar înainte de despărţirea Bisericilor, fără ca Biserica răsăriteană să fi fost pe atunci mai puţin ortodoxă decât cea de astăzi. Papa a fost pomenit uneori (în locul Patriarhului Justinian) şi de unii preoţi ortodocşi din exil, fără ca aceştia să fi încetat de a fi ortodocşi şi slujitori buni ai lui Hristos.

PSALMUL 1

I

Ferice bărbatul
care nu urmează sfatul celor necredincioşi
şi în calea păcătoşilor nu pune piciorul
şi în adunarea celor neruşinaţi nu şade.

Ci desfătarea lui e în legea Domnului:
la ea cugetă ziua şi noaptea.

El e ca arborele sădit pe malul apelor,
care-şi dă roada la timpul său,
ale cărui frunze nu se veştejesc, —
şi tot ce face îi izbuteşte.

II

Nu aşa necredincioşii; nu aşa!
Ci ca pleava ce-o spulberă vântul.

Pentru aceea, necredincioşii,
la ziua judecăţii, nu vor putea sta;
nici păcătoşii în adunarea drepţilor;

căci Domnul are grijă de calea drepţilor;
iară calea necredincioşilor va pieri.

PSALMUL 33

I

Binecuvânta-voiu pe Domnul în tot timpul;
lauda Lui va fi pururea în gura mea!

În Domnul să se făIească sufletul meu,
ca cei smeriţi s'audă şi să se veselească.

Preamăriţi pe Domnul, împreună cu mine;
cu toţii numele Lui să preaînălţăm!

II

Pe Domnul am căutat şi m'a ascultat;
de toate temerile m'a scăpat.

Priviţi spre El, ca de bucurie să vă luminaţi
şi faţa voastră, de ruşine să nu roşească.

Iată, cel sărman a strigat
şi Domnul l-a auzit;
din toate necazurile l-a mântuit.

Îngerul Domnului strajă pune
împrejurul celor ce se tem de El,
şi-i scapă.

Gustaţi şi vedeţi, că bun e Domnul;
fericit bărbatul care la el cată adăpost.

Temeţi-vă de Domnul, voi toţi sfinţii Lui,
că cei ce se tem de el nu cunosc lipsa!

Cei puternici sărăcit-au şi au flămânzit;
cei ce caută pe Domnul
nu vor fi lipsiţi de tot binele.

III

Veniţi, fiilor şi mă ascultaţi:
teama de Domnul vă voiu învăţa!

Cine este omul care-şi iubeşte viaţa;
îşi doreşte zile multe
spre a se bucura de bine?

Înfrânează limba ta dela tot răul,
şi buzele tale dela cuvinte viclene!

Fugi de rău şi fă binele;
caută pacea şi urmeaz-o!

Ochii Domnului spre cei drepţi privesc
şi urechile sale strigarea lor ascultă.

Faţa Domnului se întoarce asupra
făcătorilor de rele,
ca amintirea lor, de pe pământ s'o şteargă.

Drepţii au strigat, Domnul i-a auzit
şi din toate necazurile lor i-a scos.

Domnul e aproape de cei cu inimă înfrântă
şi pe cel cu suflet sdrobit îl liberează.

Suferinţele dreptului multe sunt,
dar Domnul îl scapă din toate.

El păzeşte oasele lui,
ca din ele să nu se frângă niciunul.

Răutatea împinge pe necredincios spre moarte
şi cei ce urăsc pe cel drept
vor fi pedepsiţi.

IV

Domnul sufletele servilor săi liberează
şi din cei ce caută la El adăpost
nu va fi pedepsit niciunul.

(Traducere de **Octavian Bârlea** şi **George Racoveanu**, după LIBER PSALMORUM. Nova e textibus primigeniis interpretatio latina cum notis criticis et exegeticis. Roma 1945).

CAETE DE DOR, Nr. 6, 111 pagini. Numărul acesta ne aduce două preţioase surprize: un text, inedit, de **Mircea Vulcănescu** şi un întreg capitol din **Pateric (ce cuprinde în sine cuvinte folositoare ale sfinţilor Bătrâni)**, tipărit în vremea Mitropolitului Grigore (Grigore Dascălul) al Ungrovlahiei.

Poesii de: Yvonne Rossignon, Vintilă Horia, Vasile Ţără, N. Caranica, Ştefan Baciu, Antoineta I. De Bodisco, I. G. Dimitriu, Vasile Posteucă, C. Amăriuţei, Ion Pârvulescu, Titus Barbu, Victor Buescu, Pierre Emmanuel (în româneşte de **Virgil Ierunca**), Ion Pillat (traducere în l. franceză de **Hélène Vacaresco** şi **N.-A. Gheorghiu**), Pierre Jean Jouve (în spaniolă de **Alexandru Busuioceanu**, în rom. de **V. Ierunca**), Dan Botta.

Proză: **Mircea Vulcănescu, Despre spiritul românesc,** (cu un cuvânt de **Virgil Ierunca**), **Alexandru Busuioceanu**, N.-A. Gheorghiu, Titus Bărbulescu, C. Amăriuţei, **O seamă de cuvinte, pentru multe feluri de patimi şi războale ale curviei ce se ridică asupra robilor lui Dumnezeu (din Pateric)**, Virgil Ierunca, Mihail Sadoveanu (1940).

Cronica: Virgil Ierunca, Mihai Niculescu.

CIOBAN

de

VASILE POSTEUCĂ

Stau la fereastră, departe sub steaua oierului:
Şi azi mi-i dor de plaiuri şi de mioare.

Cânt din fluerul codrilor şi privesc a mirare
Cum mioarele primăverii beau isvoarele cerului.

N'am uitat de vântul de-acasă, de codri, de plaiuri.
Pe maica o tot aud prin veac, cum mă strigă,
Pribeagă prin alte neamuri şi graiuri.

Ci, eu am fost, în nesfârşitul lanţ, o verigă.
Sărut de-aici, mâna maichii, cu bătături şi hospigă.

Grădinile de-acasă'n oglinzile zărilor răsturnate,
Trec prin sufletul meu în cântece albe spre Dumnezeu.

În strunga depărtărilor cânele morţii mai bate,
Spre lacrima lunii, spre-un întunecat curcubeu . . .

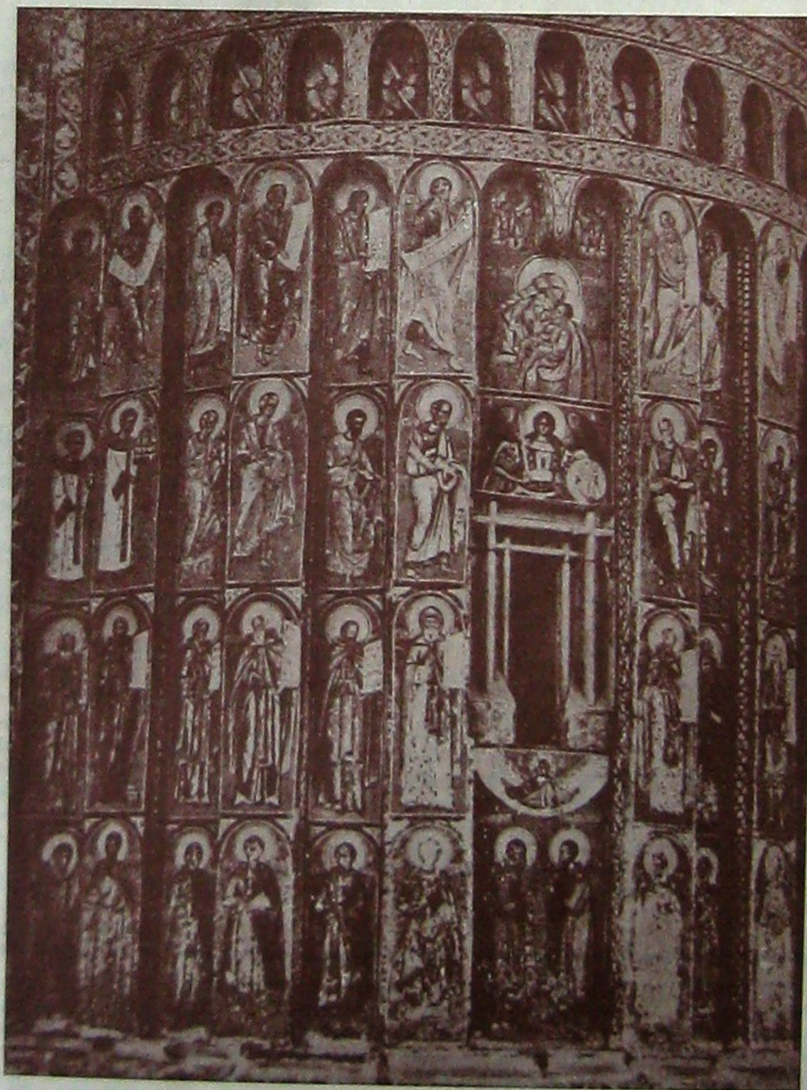
Ascult de-aici pe'nnoptatul amar cum haiducii
Roiesc în ropote de roibi spre mare.
O, neam rumânesc! Tu oaste a Crucii,
Soarele pe fruntea ta de dor mai răsare . . .

Îngenunche! Priveşte! Inalţă stindardul;
Eşti singură'n cosmos, cum eu demult cu cei doi.
Roagă-te când ei îţi dărâmă altarul şi ardu-l;
De-aci ne-om întoarce la cetăţi înapoi.
Nu ne-or putea ei risipi nici stâna, nici gardul . . .

Stau la fereastră departe şi 'nsemn Rugăciune,
Din zare în zare, pe mări şi pământuri.
Tu linişte a munţilor, numai tu mai poţi spune
Mormintele cum se preschimbă în cânturi.
Dând istoriei înţeles omenesc şi păşune . . .

Şi azi stau la rugă sub stea şi pândesc.
Şi'n suflet mioara prevestirilor nu mai tace.
Pe crucea singurătăţii, or să te desbrace
Şi-or să te prindă'n piroane, neam românesc.

Din geamătul tău lumea'nc'odată se face.
Din seninul tău mioritic, scripturile se'mplinesc.

Biserica mănăstirii Voroneţ (1488). **Zugrăveli exterioare.** Capodopere ale Moldovei secolului XV.

ALEXANDRU MIRCEA:

CREDINŢA SLABĂ

O Isuse, de ce pare că uneori nu răspunzi îndelungatei şi neliniştitei noastre chemări? Când ispititoarele bucurii pământene ne înconjoară din toate părţile ca să ne înghită, de ce pare uneori că Tu nu eşti lângă noi? Ele se arată însă aşa de adevărate, bucuriile pământene, aşa de pline de îmbătare, de tinereţe şi de frăgezime, aşa de calde şi aşa de vii, — iar Tu Isuse, Visul nostru cel mai curat, Dorinţa noastră cea mai vie, Aşteptarea, Neliniştea nesfârşita noastră Suspinare, Tu pari aşa de departe şi aşa de neajuns uneori. Acum Te arăţi, acum Te ascunzi. Abia ne-ai încălzit sufletul cu zâmbetul aşteptatei Tale apropieri, şi iată că un nour Te-a şi răpit privirii noastre. Ne vrăjeşti cu prezenţa-ţi învăluită în dragoste şi apoi din nou ne laşi singuri la marginea drumului vieţii, fără un înger care să ne îndrepte, fără o stea care să ne călăuzească paşii. Răsari ca o primăvară dulce sufletului nostru şi apoi laşi iar să ne cufundăm în noaptea rece şi întunecată a îndoielii. Ne atingi ca o adiere caldă şi apoi Te pierzi ca o nălucă, Te îndepărtezi la orizont ca un miraj . . .

Şi de ce şi strigătul nostru desnădăjduit pare că rămâne de atâtea ori fără răspuns, Isuse? Când furtuna se deslănţuieşte ameninţătoare în jurul nostru, când barca trozneşte din toate încheieturile şi vâslele ne cad din mâinile ostenite, când cu sufletul zdrobit, cuprinşi de groază şi cutremur, Te chemăm strigând din adâncul rărunchilor: „Scoală-Te Doamne, că pierim!", de ce Tu dormi liniştit la cârmă? De ce ne laşi să credem că ne scufundăm?

Şi de ce laşi ca tocmai nădejdea noastră în rile noastre încrezătoare? De ce laşi ca poporul Tău să fie umilit, înfrânt, batjocorit şi răstignit? De ce celor nevinovaţi le e hărăzită pâinea durerii şi paharul amărăciunii şi al tristeţii? Şi dece pe duşmanii Tăi îi paşte aşa de des norocul în lume, Isuse? Ei sunt îmbuibaţi şi sănătoşi şi tari. Noi, săraci şi călcaţi în picioare. Iar cei răi îşi râd de noi pentrucă ne-am pus nădejdea în Tine.

Şi de ce laşi ca tocmai nădejdea noastră în Tine să fie atât de dureros înfrântă? Când am dori mai tare să Te vedem biruitor, atunci Tu îngădui celor răi să Te prindă, să Te numere cu cei fărădelege, să Te răstignească între tâlhari. Şi nici nu Te aperi, nici nu chemi oştile îngereşti ca să spulbere trufia lor, ci sub ochii noştri buimăciţi laşi să Te pună în mormânt, îngropând odată cu Tine toate visurile noastre!

O Isuse, nu ne mai încerca aşa de amarnic, Isuse! Credinţa noastră e firavă, nădejdea noastră slabă, şi nu mai putem răbda îndelung neînţeleasa-Ţi tăcere, Isuse. Când Te vedem răstignit, cum să mai credem în înviere? Cum să mai credem că Tu eşti mereu viu, că Tu eşti mereu Domnul şi Dumnezeul nostru, când am văzut cu ochii noştri cum au răsturnat piatra grea pe uşa mormântului Tău!? Umilirea Ta o luăm drept neputinţă, răbdarea Ta slăbiciune, tăcerea Ta înfrângere. Am vrea mereu să-Ţi pipăim rana din coastă şi semnul cuielor din mâini, ca Toma cel necredincios, pentru ca să credem că ai înviat aievea. Am vrea să Te vedem venind pe norii cerului, cu putere şi mărire multă, fulgerând pe cei răi, dând biruinţă deplină celor buni, ca să putem crede în dreptatea Ta. Dar Tu taci, taci mereu. Iar tăcerii Tale noi nu suntem în stare să-i desluşim înţelesul.

Dar fii sprijin clătinării noastre, Doamne! Credem, dar ajută necredinţii noastre! Şi nu întârzia să-Ţi arăţi puterea, Doamne, ca nu cumva să spună duşmanii: „Unde e Dumnezeul vostru?" Răstigniţi şi îngropaţi în umilire şi durere cu Tine, ridică-ne la înviere şi biruinţă cu Tine!

CĂRŢI

Al. Russo, **Cântarea României** (1850/5-1950/5), fascicolul I (VIII + 10 pagini). Editată de **„Societatea p. Cult. şi Lit. Română"**. Londra 1952. Cu Introducere de **Grigore Nandriş**. Din Introducerea Domnului Gr. Nandriş:

„Fie ca acest prinos al celui mai mare scriitor al Basarabiei martire să întărească în conştiinţa oamenilor permanenţa dreptului nostru asupra acestui pământ românesc. Acei ce nu l-au apărat în zile grele, acei ce l-au uitat în zile de nenorocire şi l-au acoperit cu vinovată tăcere, evitând să schiţeze măcar gestul pe care l-a făcut, în momente mai grele, omul de stat Cogâlniceanu — alt fiu al pământului basarabean — aceia nu au eliminat Basarabia, nici din conştiinţa naţională, nici dintre problemele politicii noastre externe. Ei s'au eliminat doar pe ei înşişi dela dreptul de a vorbi în numele poporului român".

Gérard Stephanesco. Le calvaire des Catholiques en Roumaine. Centre d'études et de diffusion catholiques. Paris 1952, 48 pag.

*

Conducerea Bibliotecii Române din Freiburg (Germania), în dorinţa de a prezenta subt o formă sistematică şi a concretiza experienţa acumulată timp de 3 ani de zile, a hotărât publicarea unui buletin trimestrial subt titlul: BULETINUL BIBLIOTECII ROMÂNE. Primul număr al **Buletinului** va fi închinat memoriei marelui nostru cărturar şi cititor al **Bibliotecii Academiei Române:** ION BIANU. Conducerea Bibliotecii Române adresează tuturor cărturarilor noştri din exil un cald apel la colaborare, mulţumindu-le anticipat pentru orice sugestie şi contribuţie la realizarea scopului propus.

SCRIEREA LIMBII ROMÂNE

Când, la 1867 — exact acum 85 de ani — Academia Română lua ființă, la început sub denumirea mai modestă de „Societatea Academică Română", ea își fixa ca scop, la întemeere, să înzestreze limba cu un dicționar, o gramatică și o ortografie, — cu alte cuvinte, să apere, să îngrijească, să păzească graiul patriei. Din prima zi făceau parte din Academie Vasile Alecsandri, Heliade Rădulescu, Titu Maiorescu și alți cărturari români de frunte. Astăzi, după 85 de ani, Sadoveanu cutează să scrie că marii români ce s'au numit Alecsandri, Heliade Rădulescu, Maiorescu disprețuiau limba românească, în care ei înșiși au scris opere fără moarte: Alecsandri disprețuia limba în care a scris „Pastelurile", Heliade Rădulescu disprețuia limba în care a scris „Sburătorul", Maiorescu disprețuia limba în care a descoperit lumii geniul lui Eminescu . . . Această profanare a ieșit de sub pana lui Sadoveanu. După capul și după inima lui — mai bine zis după ceeace la alți oameni se chiamă inimă — Românimea a trebuit să aștepte nașterea lui Stalin pentru a găsi, în sfârșit, pe cineva care să-i iubească limba! Odată mai mult, Sadoveanu se înșeală când crede că poate prosti pe Români. Între Alecsandri, Heliade, Maiorescu de-o parte, și între Stalin de alta, Românii știu foarte bine pe cine au de ales, ei știu unde se află iubirea și admirația pentru limba lor, și unde disprețul . . .

Al doilea fapt este comic. Telegrama agenției de presă la care ne-am referit precizează că ortografia în pregătire va fi „inspirată **direct** de reforma ortografică a limbii ruse, realizată de Soviete în 1918, și în special de teoriile lingvistice ale lui Stalin". Precizare binevenită, dar care păcătuește prin exces de zel: „lucrările de lingvistică ale tovarășului Stalin . . . nu discută direct și în mod special problemele ortografiei", recunoștea dl A. Graur în articolul citat. În fapt, Stalin n'a vorbit de ortografie nici direct nici indirect, nici special nici în general! Însă telegrama agenției constitue o oportună demascare a ordinelor primite dela Moscova.

În adevăr, în acelaș articol, anterior „epurării" sale, dl Graur ne explica (p. 30) că „guvernul sovietic a dat decretul de simplificare a ortografiei ruse la mai puțin de un an după revoluția din Octombrie, marcând chiar prin aceasta importanța pe care o atribue scrierii". Ce alta ar fi putut face academicienii R. P. R. decât să imite servil exemplul dela Moscova? Este ceeace confirmă telegrama agenției oficiale de presă a R. P. R., când informează că reforma „va fi inspirată direct de reforma ortografică a limbii ruse, realizată de Soviete în 1918". . . .

Decretul de „simplificare" a limbii române guvernul sovietic îl dă abia acum. Academia R.P.R. se grăbește să-l execute. A reforma înseamnă, la București, și de data aceasta, a îndeplini porunca Sovietelor.

După primele acorduri în surdină, schițate de proectele dlor Graur și Petrovici, reforma ortografiei intră deci în faza finală sub aceste triste auspicii: pângărirea trecutului și supralicitarea în slugărnicie.

KAKOGRAFIA ACADEMIEI R. P. R.

Și în sfârșit a fost dat publicității proectul oficial de reformă a ortografiei care ar fi să fie a limbii române (cel puțin atâta vreme cât va mai dura în țara noastră ocupația militară sovietică). Proectul este întocmit de Secția de Știință a limbii, Literatură și Artă a Academiei „Râpâromâne"; însă la desbatere e poftit să ia parte și marele public, anunță comunicatul zisei Academii. Observațiile sau criticile urmează a fi trimise, după acelaș comunicat, fie direct Academiei, **fie ziarului „Contemporanul"**, care, cum se știe foarte bine, este organul neoficial al **Agitrop**-ului C. C. al P. M. R.: dovadă în plus — dacă mai era nevoe! — că schimbarea ortografiei nu este, acum și în R. P. R., o chestiune onestă, lăsată onest pe seama celor care au căderea de a se ocupa de ea (căci problema ortografiei se poate pune în orice moment, pentru orice limbă din lume), ci este doar încă unul dintre numeroasele mijloace de acțiune ale diverselor birouri comuniste, care au, toate, acelaș mandat, din partea armatei de ocupație: îngenunchierea spirituală a României.

Ceeace isbește dela început în proectul publicat de Academie, este felul stângaci în care e redactat, ca și contrazicerile dintre tezele pe care le apără, contraziceri ce privesc nu amănuntele ci ideile fundamentale. De vină să fie intima convingere a redactorilor că susțin o cauză greu de apărat, ori simplul fapt că sunt cam agramați? Oricare din aceste două explicații (poate amândouă la un loc?) nu le face cinste.

Un exemplu: despre însuși obiectul final al proectatei reforme, expunerea de motive afirmă în concluzie (este chiar fraza ultimă a expunerii) că: „folosirea consecventă și unitară a ortografiei va ajuta la valorificarea limbii naționale, **făurite de popor**". De unde reiese că noua ortografie se va orienta după limba populară și după felul de a pronunța al oamenilor dela țară. Bine. Numai că, cu câteva rânduri mai sus, la punctul 5, se declară limpede că „ortografia va reda în principiu **pronunțarea literară** . . ." Aceiași afirmație revine și în textul propriuzis al proectului, unde, la paragraful 5, se spune că unele verbe, cu pronunțări ezitante, se vor scrie „cum se pronunță **în limba literară**". Și atunci cititorul are dreptul să se întrebe: după ce criteriu se conduce sistemul ortografic propus, după limba vorbită a poporului sau după limba scrisă a literaturii? Contrazicerea, cum se vede, e fundamentală.

Ce să mai vorbim de felul impropriu cum redactează academicienii regimului de ocupație! . . . Ei scriu, fără să clipească, „pronunțare literară", sau „felul cum se pronunță în limba literară", uitând că limba literară **se scrie**, că există o scriere **literară** și o pronunțare **cultă**. Afară numai dacă adevărata literatură, în România actuală, nu va fi devenit o literatură orală, ceeace nu e exclus!

LIMBĂ VORBITĂ ȘI LIMBĂ SCRISĂ

Așa cum este, ne aflăm deci în fața unui proect oficial, redactat de Academie. Și fiindcă redactorii și-au publicat proectul în presă, adăugând invitația către marele public de a lua parte la discuție, e momentul să tragem concluziile ce se impun. Deoarece ce desbaterea e publică, nu strică să se audă în țară și vocea exilaților, cu atât mai mult cu cât știm că, dacă mulțimea anonimă ascultă această voce cu interes, oficialitatea o urmărește cu ciudă, dar și cu grije . . .

Să lăsăm deocamdată de-o parte modificările propuse și să ne oprim întâi numai la **motivele** cu care oficialii susțin necesitatea reformei. Scurta expunere care însoțește textul proectului spune că ortografia trebue reformată pentru „a putea fi ușor învățată", pentru a se ajunge la „însușirea mai ușoară a scrierii de către copii". Iar ca să se obție ușurința, ortografia are „a reda precis, simplu și clar vorbirea", ea va așeza, la temelie, principiul fonetic, spre a reproduce, astfel, „cât mai fidel, pronunțarea".

Ne găsim, așa dar, în fața a două idei, foarte vechi dealtmintreli, și înlănțuite prin legătura dela cauză la efect: ortografia trebue să fie **ușoară** și, pentru a fi astfel, scrierea trebue **să reproducă exact vorbirea.** Înainte de a merge mai departe, e normal să ne întrebăm dacă lucrul e posibil, dacă în românește ca în oricare altă limbă — putem scrie cum vorbim.

Asupra acestei vechi și permanente probleme să ascultăm consultația pe care ne-o dă una dintre cele mai mari autorități linguistice ale vremii, dl J. Vendryes, ale cărui studii sunt citite cu respect în toată lumea. În lucrarea sa devenită de mult clasică: **Le langage** (Paris, 1939), dl Vendryes scrie (p. 389):

„Dezacordul este constant între vorbă și scris. Acest dezacord e isbitor în chestiunea ortografiei . . . Pentru a pune problema bine, trebue mai întâi să ne întrebăm în ce măsură o ortografie e capabilă să micșoreze dezacordul dintre vorbă și scris, până la ce punct scrierea poate să reprezinte pronunțarea".

Problema fiind pusă în acești termeni — singurii care țin seamă de realități — dl Vendryes răspunde (p. 390-391):

„Niciodată o ortografie n'a reprodus exact limba vorbită . . . Ideia unei ortografii fonetice aplicabilă la toate limbile este himerică . . ."

Pentru utilitatea discuției, să admitem totuși un moment, prin reducere la absurd, că scrisul ar putea reprezenta fidel vorbirea, că ortografia ar fi în stare să reproducă exact pronunțarea. Fie: dar pronunțarea **cui?** A românului care zice **repede** sau a celui care zice **răpidi?** A celui care pronunță **sfoară** sau a celui care pronunță **șfară?** A celui care rostește **bine** sau a celui care rostește **bini?** A celui care te întreabă **ce mai faci** sau a celui care te întreabă **și mai fași?** Căci în toate limbile din lume există rostiri regionale, și pronunțări dialectale, și feluri de a vorbi variabile în raport cu profesiunea, cu stratul social, cu gradul de cultură, și așa mai încolo. Cum spune Vendryes: „sistemele ortografice cele mai perfecte nu vor putea reprezenta niciodată particularitățile dialectale . . ." (p. 392).

Prin urmare, așa stau lucrurile cu principiul fonetic dus la absurd: realizarea lui absolută este, în practică, cu neputință. De unde vine această imposibilitate a scrierii fonetice de a reda exact vorbirea? Să-l ascultăm iarăși pe dl Vendryes:

Principala cauză a crizelor ortografice . . . stă în neputința în care se găsește ortografia de a ține pasul cu mișcarea graiului. Limba vorbită evoluiază fără încetare. Limba scrisă este dimpotrivă și prin definiție conservatoare. Fixitatea este o necesitate a limbii scrise. . . . Nu trebue uitat că nu se va obține niciodată o echivalență perfectă între ele; și cum cuvântul există deopotrivă și sub forma scrisă și sub forma vorbită, poate că nu e rău ca o ortografie să conțină iregularități. . . Viața socială nu e determinată de rațiune, ci de uz; și raționamentele . . . sunt neputincioase față de forța uzului" (p. 392 și 401).

Când, în expunerea de motive a proectului său de reformă, Academia R. P. R. declară că „problemele tot mai numeroase care preocupă masele . . . cer ușurarea comunicării între oameni prin scris și deci o reglementare cât mai urgentă a ortografiei", ea confundă, cu o naivitate care nu e poate în întregime datorată nevinovăției, realități ce nu se pot confunda: grai și scriere, limbă vorbită și limbă scrisă. Ea ar face deci mai bine să înceapă prin a reglementa propriile ei confuzii. Noi, precum se vede, am și început a o ajuta, creștinește, a reglementarea lor . . .

N. I. HERESCU

CĂDEREA ÎN ISTORIE

rămânea ceva, Occidentul e bogat în ruini, și toate sunt „istorice". La noi, nu mai rămânea nimic, nicio urmă. Încă de pe timpul năvălirilor barbare, oamenii învățaseră cum să-și ardă satele — și să le refacă, în primăvara următoare. Civilizația noastră țărănească, se adaptase nivelului vegetal la care o redusese „Istoria". Așezările românești dispăreau și reapăreau cu același ireductibilă, misterioasă încăpățânare a vegetației. În timpul aceasta, la o mie, două de chilometri spre Apus, se înălțau catedralele, se îmbogățeau castelele, se înfrumusețau mânăstirile, și oamenii aveau prilejul, măcar la răstimpuri, să citească pe sfinți, pe teologi și pe poeți, să înțeleagă că sunt oameni și să se bucure că trăiesc omenește — iar nu ca fiarele sălbatice, prin munți și prin păduri, ca strămoșii noștri, care nu aveau altă vină decât acela de a se fi născut „în calea răotăților".

Amintindu-și de Evul Mediu românesc, de această „enigmă și miracol" care este, pentru erudiți, supraviețuirea neamului nostru, Lucian Blaga spunea că, timp de un mileniu, „Românii au sabotat Istoria". Formula e inexactă și nedreaptă. Românii n'au sabotat Istoria. Au înfruntat-o și i-au rezistat din toate puterile lor. Dacă ar fi vrut s'o saboteze, n'ar fi purtat câte cinzeci, șaizeci de războaie pe secol. Ar fi deschis larg porțile, și ar fi lăsat dușmanul să treacă mai departe, spre centrul și Apusul Europei. Ar fi lăsat să „mărșăluiască Istoria", ca pe vremea lui Attila, până la Orléans și Milano. Așa cum s'a și întâmplat, dealtfel, când hemoragia secolelor XV-XVI a început să-și arate roadele: douăzeci de ani după moartea lui Ștefan cel Mare, Buda era prefăcută în pașalâc; optzeci de ani după moartea lui Mihai Viteazul, Turcii asediau Viena (1683). Dar, din fericire pentru Occident, Imperiul otoman care se pregătea să-i calce în curte, nu mai avea forța pe care o avusese cu trei secole în urmă. Forța aceasta uriașă se istovise în trecătoarea pe care o alcătuiau țările românești și vecinii lor: dela Dunărea de jos până la Viena, le-au trebuit Otomanilor trei sute de ani. Până la urmă, au ieșit din trecătoare — dar atât de slăbiți încât n'au avut timp decât să răsufle; ca să mai prindă puteri, și să se întoarcă acasă. Mai ales că acum, la sfârșitul secolului XVII-lea, Occidentul se întărise considerabil. În aceste trei secole, Europa occidentală se pregătise pentru hegemonia lumii și aștepta, încrezătoare, bătălia decisivă. Dar bătălia aceasta nici n'a mai fost nevoie s'o dea. În fața occidentalilor nu se mai afla, ca în câmpiile catalaunice, oastea înspăimântătoare și intactă a lui Attila — ci rămășițile unei armate de invazie surprinse într'o trecătoare, hărțuite, decimate și istovite de trei secole de luptă.

Asta nu înseamnă sabotarea Istoriei. Asta înseamnă, cel mult, nenorocul de a împlini o misiune istorică de sacrificiu, misiune de care nici măcar nu se ține seama în istoriografie. Căci, din păcate, conștiința istorică occidentală n'a valorificat încă misiunea popoarelor de frontieră, care au îngăduit Europei apusene să devină ceeace a fost până mai ieri: stăpâna lumii. Și asta, nu pentrucă lucrurile de care vorbim n'ar fi cunoscute în Occident. Cel puțin o parte din istoricii occidentali cunosc toate aceste fapte și-și dau seama de însemnătatea lor; dar nu pot face mai mult decât să le înregistreze în studii și cărți. Conștiința istorică a totalității occidentalilor nu poate, însă, valorifica un sacrificiu, o „misiune negativă", a unui popor depărtat, de frontieră.

De ce-am idolatriza, noi, Românii, Istoria? De ce-am justifica întâmplările istorice pentru simplul motiv că s'au întâmplat, că au avut loc în Istorie, că au fost promovate de Istorie? Hegel scria: „Dacă recunoaștem că lucrurile sunt așa cum sunt prin necesitate, adică nu arbitrar, vom recunoaște și că așa trebuie să fie". Adică: dacă recunoaștem că Imperiul otoman ne-a terorizat secole de-arândul, împiedecându-ne să creștem și să creiem, așa cum ni s'ar fi cuvenit — trebuie să recunoaștem implicit că așa trebuia să se întâmple; sau, cu alte cuvinte, să fim de acord cu ce s'a întâmplat și să credem, chiar, că bine a fost că s'a întâmplat așa. Dacă, prin necesitățile războiului, au existat Teheran și Yalta, ar trebui, după Hegel, să ne înclinăm și să recunoaștem că așa era necesar să se întâmple, că așa trebuia să se întâmple și că, în cele din urmă bine a fost că s'a întâmplat așa.

Acestea sunt consecințele ultime la care ajunge Hegel și, după el, toate filozofiile „istoriciste": evenimentul istoric se justifică prin simpla lui împlinire. Istoria e alcătuită exclusiv din evenimente împlinite, și trebuie s'o acceptăm ca atare, căci numai ceeace s'a întâmplat și se întâmplă există în mod concret, istoric. A nu accepta istoria, înseamnă a evada din concret, a trăi în abstract; deci în cele din urmă, a nu trăi deloc.

Numai că, filozoficește, teza aceasta se întemeiază pe un echivoc: că a recunoaște existența unui fapt, înseamnă totodată a-l justifica. Dar dacă recunosc că am tifos exantematic, dacă accept acest fapt și mă port în consecință, adică încerc să mă vindec — nu înseamnă că sunt de acord cu această „întâmplare" și că, prin urmare, o justific. Dimpotrivă, îmi blestem nenorocul, și mă zbat să scap cu viață și din această „întâmplare istorică". Nu am niciun motiv să cred că a fost necesară pentrucă atunci n'ași fi creștin — ci fatalist. A recunoaște doar, fără a justifica, evenimentele istorice nu înseamnă a te refugia în abstract; căci refuzând să văd în ce se întâmplă și s'a întâmplat ceeace îmi cere Hegel și urmașii lui să văd, adică necesitatea celor întâmplate, nu mă decid pentru evaziunea din Istorie, ci mărturisesc dimpotrivă voința mea de a modifica Istoria rămânând în ea. Întocmai după cum, constatând că am tifos exantematic nu înseamnă că am ales calea evaziunei dacă m'am hotărât să mă vindec; înseamnă pur și simplu că mă încăpățânez cu tot dinadinsul să modific starea de fapt produsă de „întâmplarea istorică", adică de tifos.

Dar despre toate acestea, mai pe larg, în articolul viitor.

MIRCEA ELIADE

ȘTIRI

Duminecă, 5 Octomvrie, a avut loc în biserica Saint Germain des Près, o slujbă românească pentru catolicii și ortodocșii români prigoniți în țară. Au concelebrat preoții Vasile **Zăpârțan, Gherman** și Ion A. **Tăutu.** Răspunsurile au fost date de corul condus de Dl. Traian **Popescu.** Preacuviosul Părinte **Avril,** provincialul călugărilor dominicani din Franța, a vorbit despre prigoana religioasă din România, despre universalitatea Bisericii lui Hristos și despre unirea bisericilor prigonite într'un front comun. Sf. Liturghie a fost radiodifuzată pentru Franța (Chaîne Nationale) și pentru România. Cu organizarea serviciului divin, la care au luat parte circa 1800 credincioși, s'a ostenit Domnul Gérard **Stephanesco.**

La Roma, **Foyer „Unitas"**, stă la dispoziția vizitatorilor străini pentru a le da informații în legătură cu monumentele creștine, ceremoniile religioase sau anumite părți de doctrină și de vieață catolică. Cei care vreau să fie ajutați pentru a face din vizitarea Cetății Eterne o experiență vie și de neuitat, se pot adresa la: Foyer „**Unitas**", Palazzo Salviati. Piazza della Rovere, 83.

BIBLIOTECA ROMÂNĂ din Freiburg (Germania) comunică:

„În ultimul timp unele publicațiuni românești din exil, în necunoștință de cauză, au prezentat Biblioteca Română din Freiburg ca fiind creația unei anumite fracțiuni a exilului românesc.

Conducerea Bibliotecii ține să amintească — așa cum a precizat și în comunicarea nr. 4 din 15 August 1950 — că la realizarea acestui mic așezământ de cultură românească în exil au contribuit, dela început, compatrioți din **toate** cercurile politice și de **toate** categoriile sociale și profesionale, și el va continua să rămână și mai departe expresia Românismului nostru din exil. Ceeace s'a realizat până acum, pe **această** cale s'a realizat, și dacă conducerea Bibliotecii și-ar permite o rugăminte fierbinte față de toți cei care înțeleg să-i aprecieze activitatea, aceasta nu poate fi decât de a sublinia tocmai **efortul comun** și o încuraja la **depășirea sectarismului** de orice natură".

EXEGETICE

Cineva care semnează „Lucian Furdui" și care mărturisește a fi fost, pe când era mic, cetitor al meu „pe subt pupitre", admirator și iubitor al meu, publică în Însemnări (Buenos Aires, director: Radu Ghenea) o încercare de exegesă la articolul meu „Proba faptei", apărut în Îndreptar, an. II, nr. 7. Declarându-se nedeprins „cu subțirătățile elinești" (nici cu cele elino-grecești) ale scrisului meu, Domnul L. F. se crede nevoit „să mă traducă" (pentru ceilalții) în graiul prost al rumânului neînvățat. Citez: „Și ca să ne dumirim, ni-i de trebuință să traducem (dl Racoveanu ar zice „să izvodim") în graiul prost al rumânului neînvățat". (Mă rog de iertare, dar eu n'aș putea confunda tălmăcirea cu izvodirea. Așa ceva s'ar putea spune, într'adevăr, numai „în graiul neînvățat al rumânului prost"). Elevul de liceu de odinioară, ajuns astăzi om politic (Domnia-Sa se mărturisește a fi „legionar democrat") se vede, dar, nevoit „să traducă": Și anume: din rumâneasca zilelor de sărbătoare, în rumâneasca de peste săptămână, „în rumânească zilelor lucrătoare".

(Și eu, care, credeam c'am scris un articol tocmai pentru ‚lucrătorii pe teren", nu pentru oamenii care se liubovesc cu teoria!).

Deși oarecum intimidat de siguranța personală cu care „traducătorul" (și judecătorul meu) combate; de cumplita-i ușurătate la scris (pe elino-grecește: graiorée); de disprețul Domniei-Sale (reținut) pentru cultura clasică, pentru teologie, pentru „idiomul învățățiilor întru cele sfinte"; de felul cum mă privește (de sus în jos); de tot ce-mi zice, la popasuri (îmi zice „editorialistul"; zice că Domnul C. Vișoianu ar fi „al meu" și câte nu-mi mai zice!), — deși intimidat, zic, oarecum, de Domnul L. F., care vorbește „ca cel ce are putere", — voiu îndrăsni, totuși, să spun două vorbe și-un cuvânt, asupra „izvodirii" Domniei-Sale la cele de mine scrise. Căci desbrăcat de straiele lui și îmbrăcat în țoale de tăvăleală, nu-mi mai recunosc gândul. Îmbrăcat „în graiul prost", gândul meu s'ar prezenta așa:

Oamenii politici români din exil se împart — vorba Poetului — în două cete: în potriviți (pe măsura vremii) și în buni (dar nepotriviți la măsură). Modalitatea alegerii: trebue puși cu spinarea la măsură; se potrivesc, sunt declarați buni pentru Conducerea exilului.

1. Cei potriviți ar fi — spune, pentru mine, Domnul L. F.: „amicii noștri „democrați" (cu ghilimele, fiindcă fără suntem noi). Adică tovarășii Vișoianu, Crețeanu, Züss și cum s'or mai chema". Și apoi mă întreabă dacă eu știu că acești „potriviți ai mei" au pe cuget fapta dela Cairo?

2. Cei care nu se potrivesc, înseamnează că-s buni. Care-s ăștia? Iată-i: „cei mai buni trebue să fie (alții nu prea rămân) naționaliștii, adică ăștia, legionarii (pentrucă efectivele cuziste s'au subțiat, dacă ne e justă socoteala, la vreo trei membri"). Ce e de făcut cu ăștia? Exegetul răspunde (pentru mine): „Cei mai buni, mai la fund, vă rog!" Dar aceasta ar însemna, spune Domnia-sa: „O soluție de sacrificii (pentru unii) vrednică de modelele sublime ce-au inspirat-o: strămoșii dela Sparta, brațul sfărâind pe jeratec al lui Mucius Scaevola și întregul pomelnic de sfinți martiri creștini ce, cu zâmbetul pe buze, se ofereau jertfă nevinovată colților feroci ai fiarelor". (Prinurmare: neintrarea în „Comitet" — și în ce mai e pe lângă el - ar însemna o jertfă egală cu a sfinților martiri! Să fie, oare, rămânerea pe dinafară un rău chiar așa de cumplit? Egal cu . . . pierderea mântuirii? De natură a transforma pe orice . . . Muciu 'n Scaevola?).

Și iar mă ia la interrogare: oare nu mi se pare mie că ar fi mai bine să pornim odată „cu cei mai buni la izbândă?"

Apoi îmi dă pace . . .

Mărturisesc că exegetul meu dovedește îndeletniciri de ebraist: m'a cetit de dos.

Ce aș avea eu de spus la toată „izvodirea" Domnului L. F. asupra celor scrise de mine, în chestiunea asta?

Mai întâi, împărțirea în potriviți (dar răi) și buni (dar nepotriviți), e . . . prea la iuțeală făcută, în tot cazul, străină gândului meu. Fiindcă eu cred că există printre Românii din exil oameni politici potriviți (și buni); după cum, iarăși, nepotriviți (și ne-buni). Apoi, dela cei doi sau trei care fură la Cairo și până la legionarii democrați, e cale lungă și loc de joc. Lumea nu se sfârșește cu ei. Apoi:

I. Când am scris despre cei mai indicați a ne reprezenta în vremea și în situația de azi, nu m'am gândit deloc la cairoți.

(De ce nu m'am gândit la ei, va afla-o Domnul L. F., cu alt prilej).

II. Despre cei buni. După părerea legionarului democrat L. F. aceștia nu pot fi alții decât legionarii democrați, plus trei cuziști. (Impresionantă modestia!). Îmi pare rău . . . dar și de data asta trebue să-l dezamăgesc!

Dacă legionarii sunt buni, ori răi, asta e o treabă pe care nu am a o pune eu, acum și aci, în discuție. Când am scris articolul „Proba faptei" însă, nu m'am gândit la legionari. Eu am vorbit acolo numai de oamenii politici ai exilului, care se sbat să ajungă, cu orice preț, la Conducere. Și aveam motive să cred că legionarii nu se spetesc alergând după locuri în Conducerea exilului. Evlavia lor pentru astfel de trebi îmi era necunoscută. Aceasta despre legionari.

Despre partea legionarilor democrați: la ei nu mă puteam gândi, în niciun caz, fiindcă . . . nu-i puteam bănui. Pe vremea mea, legionarii erau aristocrați. (Mai ales când se chemau Furdui).

G. RACOVEANU

CĂ REVOLUȚIA RUSEASCĂ NU VA ISBUTI, SAU MAI EXACT CĂ NU VA ISBUTI ÎN INTENȚIILE EI COMUNISTE, ASTA O ȘTIAM. ASTA O ȘTIAM ÎNAINTE DE ÎNCEPUTUL EI CHIAR. ȘI O ȘTIA ORICE OM CARE NU E PROSTIT DE GÂNDIREA POZITIVIST — „ȘTIINȚIFICĂ" ȘI CARE NU POATE CREDE ÎN COMUNISM PENTRUCĂ CREDE ÎN REALITĂȚILE VII ȘI VIABILE.

1931 — NAE IONESCU

IOSIF VISSARIONOVICI STALIN CREDE CĂ VA FI PACE . . .

DE CE VORBESC DICTATORII PREA MULT?

Neobișnuit de lungul articol al lui Stalin (50 pagini!), publicat în revista „Bolșevik", și întregirea lui prin expunerea lui Malenkov în fața Congresului partidului, preocupă încă presa țărilor libere. În articolul său („asupra problemelor economice ale socialismului") Iosif Vissarionovici a vrut să alunge teama ce cuprinde, tot mai mult, sufletele tovarășilor de pretutindeni, cărora de ani de zile li se spune că America pregătește războiul împotriva URSS-ului și a celorlalte lumi însemnate cu roșu. (Căci dacă tovarășii iau la cunoștință că „banditii americani" fac tot ce vor în Coreea, cu aviația, cu aruncătoarele de flit aprins, cu artileria criminală; dacă află că aceiași Americani au încercuit URSS-ul cu aeroporturi, cu depozite de bombe și de alte arme atomice; dacă aud că acești Americani au o cumplită poftă de răfuială cu groznicul Mare Frate, — apoi astea nu-s semne bune pentru neamul roșu!). Deaceea, pentru liniștirea lor, Stalin s'a văzut nevoit să scrie că nu va fi războiu. Că, în tot cazul, nu va fi războiu între America și URSS. Că dacă va fi să se ajungă la războiu, asta va fi numai între „imperialiști", care se vor bate între ei, ca orbii.

În explicarea „operei clasice" apărute în Bolșevik, Georgij Malenkov se dedă la speculații . . . de om pe jos. Plecând dela lipsa de bărbăție vădită de politica externă a Franței din zilele noastre -spaima de Germania- el atrăgea Franței atenția asupra . . . primejdiei pe care i-o pregătește USA:prin înarmarea Germaniei, Franța va fi iarăși pusă de Nemți cu fața la părete. Totodată își mărturisea credința lui că un nou războiu mondial ar însemna apusul imperiului Britanic; robirea lui de către USA . . .

Dacă prin aceste tablete adormitoare tovarășii vor fi contenit de a mai tremura, nu știu. Poate că de-acum se vor fi așteptând la o încăierare între Franța și Germania; între Jugoslavia și Italia; între Anglia și lumea arabă, plus Spania, — în care timp URSS-ul să-și poată continua opera sa de a înghiți, în pace, popor după popor . . .

Ce crede lumea vestică de ultima „paradă" din Kremlin, o știm cu toții: cercurile politice răspunzătoare și comentatorii politici de carieră au spus-o.

Asupra unui lucru însă nu sunt lămuriți ziariștii -în special cei englezi-: asupra «lungirii de cuvinte» dovedite de Stalin. Ei se întreabă: De ce scrie Stalin articole atât de lungi? De ce dictatorii vorbesc atât de mult? De ce înjură și amenință? De ce vor să se știe că nu li-i frică?

De ce vorbește și scrie Stalin mult? De ce ține să-și convingă tovarășii că nu e nici o primejdie?

V'ați întrebat vreodată de ce voinicul care fiind nevoit să treacă, în cumpănă de noapte, (înainte de cântarea cocoșilor) printr'un cimitir de sat (cimitir pe deal, departe de sat) flueră și cântă; hăulește și nu mai contenește pân'ce n'a lăsat în urmă cimitirul și n'aude lătrat de câne pe aproape? V'ați întrebat?

Și ați aflat răspuns?

G. R.

Prizonieri români în U.R.S.S.

Un maior german de artilerie, originar din Friedrichshafen, care a aparținut diviziei 297 și a fost prins la Stalingrad, s'a reîntors recent din lagărele de concentrare comuniste.

I-a cunoscut, mai întâi, pe Români în lagărul Frolokwa, la 40 km. nord-west de Stalingrad.

In Martie 1943, au fost aduși 500 prizonieri români cu 10—15 ofițeri, majoritatea din divizia 20 Infanterie, regimentul 91 Alba Iulia. Până la 18 Mai, adică în mai puțin de două luni, nici unul din ei n'a mai rămas în vieață, împărtășind aceeași soartă cu 600 Italieni, repartizați în secțiunile de exterminare. Personalul auxiliar însărcinat cu paza era format din Croați, capturați și ei la Stalingrad.

După capitularea României, în lagărul nr. 27 din Krasnogorsk, la periferia Moscovei, se găseau 800 ofițeri români. Comportatea lor a fost exemplară, menținându-se imuni față de propaganda „antifascistă". Nemții, în schimb, n'au opus aproape nici o rezistență. La primul apel „antifascist" făcut de comuniști, 50 generali au semnat și au trecut de partea acestora. Într'o zi Prințul Einsiedeln, nepotul lui Bismarck, a sosit în lagăr, îmbrăcat în uniformă rusească, să țină o conferință de propagandă pentru comuniști. Românii au fost aduși cu forța și s'au așezat în ultimele bănci. În timpul conferinței s'au întors cu spatele spre tribună, antrenând mulți ofițeri germani să facă la fel. În urma acestui fapt, tot al 10-lea ofițer a fost trimis în echipe de pedeapsă, făcându-se vinovați de „propagandă fascistă".

În lagărul Oranki din raionul Gorki se aflau, în 1948, circa 2200 Români, dintre care 200 ofițeri. În acest an, după proclamarea Republicii Populare Române, mai era încă atârnat în fiecare baracă tabloul Regelui Mihai. Când Rușii au vrut să-l dea jos, ofițerii români au făcut greva foamei și au refuzat să lucreze. Chipul Regelui rămase mai departe în barăcile prizonierilor români.

Aproape de Oranki, la 3 km. se află lagărul Monastarska, cu 1500 Români. Când s'a format divizia comunistă Horia, Cloșa și Crișan, la repetatele insistențe ale Rușilor, numai 5% din trupa acestui lagăr, au acceptat să facă parte din această divizie. Dintre ofițeri s'a prezentat unul singur: Sublocotenentul Lucescu.

O parte din ofițerii din Oranki au fost duși la Lubianka (Moscova). În timpul șederii maiorului german, au dispărut aci 20 ofițeri români, socotiți capii rezistenței. Între aceștia amintim: Căpitan în rezervă Popea din București, Căpitanul de artilerie Popescu Tudor din Craiova, Locotenentul Georgescu, avocat din Focșani.

Până în anul 1948, ofițerii din lagăre n'au fost siliți să lucreze. Dar din acest an situația lor a fost egală cu cea a soldaților. Totuși, raportul dintre ofițerii români și trupă — spune maiorul german — a rămas ca în prima zi de războiu. Fostele ordonanțe se îngrijau ca ofițerii la care serviseră să aibă mâncare și țigări.

Maiorul german, care în decursul lungilor ani de prizonierat a învățat multe cuvinte și expresii românești, ne spune că la plecarea sa toți Românii pe care i-a văzut l-au rugat să vorbească lumii civilizate de existența și de suferințele lor.

E ceeace s'a încercat deocamdată atât de modest în rândurile de mai sus.

I. V. E.

DIN R.P.R.

„Acordarea ajutorului familial de stat, scrie «România Liberă», este una din nenumăratele dovezi ale grijii pe care partidul și guvernul țării o au pentru înbunătățirea condițiilor de vieață ale oamenilor muncii din țara noastră. În regiunea Buzău s'a acordat un ajutor familial de stat în valoare de peste 630.000 lei unui număr de 5082 familii".

Aproximativ deci, **124 lei de familie.** Apreciind familia românească la numărul de 6-7 persoane, ajutorul familial de stat", de persoană, nu depășește **suma de 20 lei reperiști.** Acest ajutor familial fiind unic, sau în cel mai bun caz anual, ne putem da seama cât de mare este „grija guvernului țării pentru îmbunătățirea condițiilor de vieață ale oamenilor muncii" . . .

Printr'o hotărîre a Consiliului de Miniștri, începând cu anul școlar 1952/53 s'a înființat într'o serie de Instituții de învățământ superior **„Aspirantura"**, cu stagiul de trei ani. Aspirantura este un grad în învățământul superior, înființat în țara noastră pe baza experienței sovietice. Examenul de admitere pentru aspirantură constă din probe orale și scrise la următoarele discipline: bazele marxism-leninismului, disciplina de specialitate pentru care se candidează, limba rusă și o altă limbă străină.

Comunicat:

Se aduce la cunoștința cetățenilor sovietici, care s'au deplasat din teritoriul URSS. în timpul războiului 1941-1945 și care în prezent se află în R.P.R., că Oficiile Consulare URSS. aflate în R.P.R. prelungesc operațiunile de repatriere. Ca urmare, cei în cauză sunt datori a se adresa pentru toate chestiunile în legătură cu repatrierea lor, la unul din Oficiile de mai jos: 1 Ambasada URSS. din București, Str. Toma Stelian Nr. 2 2) Consulatul General URSS. din Constanța, str. Mihai Viteazul, 3. 3) Consulatul General URSS. din Cluj, str. Moților, 18. 4) Consulatul URSS. din Iași, str. Păcurari 10.

După 8 ani dela „eliberare" românii basarabeni și cei din Bucovina de Nord, declarați cetățeni sovietici fără a le fi respectat dreptul de optare, sunt vânați pe tot cuprinsul țării și „repatriați" în URSS., adecă în bazinul Donețului, la minele din Urali și în imensitatea Siberiei. Cu ajutorul aparatului de stat „purificat" încă nu putuseră fi prinși până astăzi.

G. T.

★

DIN CHINA

Ierarhia bisericii catolice din China s'a stabilit oficial pe insula Formosa. Prefectul apostolic de Taipeh, Msgr. Joseph Kuo va fi sfințit în episcop de Taipeh, Duminică 2 Noemvrie, prin mânile Nunțiului regent pentru China, Arhiepiscopul Antony Riberi.

ÎNGRIJORARE

Nicolaij Mihailov, secretarul asociației tineretului comunist „Komsomol", în cuvântarea ținută în fața Congresului partidului comunist în Moskva, a dat expresie îngrijorării sale că o parte a tineretului comunist rus — băeți și fete — cade pradă influenței religiunii. Religia — a spus Mihailov — este una din nefericitele rămășițe ale trecutului, care se face iarăși arătată în conștiința tinerei generații a U. R. S. S. - ului.

Soluții pentru vindecarea conștiințelor Mihailov n'a propus. (Nu-l cetise pe Orwell).

INFORMATIUNI

Președintele Misiunii Române pentru Europa liberă, Monseniorul JOHN KIRK, a sosit în Germania.

Papa Pius XII a primit Vineri **17 Octomvrie** în audiență particulară pe Arhiepiscopul de München-Freising, **Dr. Iosef Wendel.**

★

Ziarele din Republică dau publicității întreg articolul lui Stalin, apărut în **Bolșevik,** precum și raportul lui Georgij Malenkov, ținut la Congresul partidului la Moskva. —

Din argumentarea lui Stalin:

„Anglia și S.U.A. au ajutat Germania să se ridice economicește și să-și ridice potențialul militaro-economic. Firește, ajutând Germaniei să se ridice economicește, U.S.A. și Anglia aveau în vedere să îndrepte Germania restabilită împotriva Uniunii Sovietice, s'o folosească împotriva Țării Socialismului. Dar Germania și-a îndreptat forțele, în primul rând, împotriva blocului anglo-franco-american. Iar când Germania a declarat războiu Uniunii Sovietice, blocul anglo-american, nu numai că nu s'a alăturat Germaniei, ci dimpotrivă, a fost nevoit să intre în coaliție cu U.R.S.S. împotriva Germaniei. Prinurmare: lupta țărilor capitaliste pentru piețe și dorința de a-și ineca concurenții s'au dovedit a fi mai puternice decât contradicțiile dintre lagărul capitalismului și lagărul socialismului. De aci urmează că inevitabilitatea războaielor între țările capitaliste continuă să existe".

Din Raportul lui Malenkov, citit în Congres:

„Imperialiștii americani, ca și Hitler în trecut, au avut nevoe de perdeaua de fum a „luptei împotriva comunismului" pentru a distrage atenția dela adevăratele lor intenții de cotropire. Desfășurând o politică imperialistă față de Anglia, Franța și celelalte țări capitaliste, Statele Unite au în același timp, delicat vorbind, lipsa de modestie de a se erija în prieten sincer al acestor țări: Bun prieten! A încălecat pe partenerii săi minori, îi jefuește, îi plesnește cu biciul unde nimerește și mai și spune: „Hai să ne împrietenim!" — ceeace la bogătașii americani înseamnă: „întâi mă veți duce voi pe mine în spinare, iar apoi vă voi călări eu pe voi" **(râsete în sală)**".

★

Ziua Forțelor Armate ale Republicii Populare Române este titlul articolului de fond al **Scânteei** din 2 Octomvrie 52. Cităm:

„În inimile ostașilor și ofițerilor crește admirația, dragostea și recunoștința față de glorioasa Armată Sovietică, cea mai puternică armată a tuturor timpurilor, armata slăvită care a adus poporului român libertatea, independența și l-a ferit de asalturile banditilor imperialiști. Militarii poartă o dragoste înflăcărată Uniunii Sovietice și celui mai genial comandant de oști, genialului Stalin". —

Din ordinul de zi nr. 20 al ministrului forțelor armate ale R. P. R.:

„Cultivați recunoștința și dragostea față de Uniunea Sovietică — eliberatoarea patriei noastre și față de cel mai bun prieten al nostru — Marele Stalin!

Ascuțiți vigilența revoluționară împotriva celor mai înrăiți dușmani ai patriei noastre, imperialiștii americano-englezi și slugile lor de teapa clicii fasciste dela Belgrad!

Trăiască Comitetul Central al Partidului Muncitoresc român, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej!

Trăiască Guvernul Republicii Populare Române!

Trăiască frăția de arme româno-sovietică!

Slavă celui mai bun prieten al poporului nostru, genialul Conducător și Învățător al omenirii, marele stegar al păcii, tovarășul Stalin!"

Semnat: General de Armată **Emil Bodnăraș.** —

★

În R.P.R. s'a constituit „comitetul național pentru sărbătorirea **„lunii prieteniei româno-sovietice"**. Membri în comitet: Emil Bodnăraș, I. Kishinevskij, P. Borilă, G. Gheorghiu-Dej, P. Groza, Alex. Moghioros, Ion Nistor, C. I. Parhon, Mihail Sadoveanu, Sabin Drăgoi, Ion Chirescu, Dr. D. Danielopol, Dr. N. Lupu, Petre Drăgoescu, Dan Deșliu, Gh. Călinescu, Geo Bogza, Lucia Sturza Bulandra ș. a. —

În lagărul **Gerovo** din Jugoslavia se găsesc mulți Români: — intelectuali, meseriași și plugari. Guvernul jugoslav este hotărât a permite ieșirea lor legală din Juoslavia, deci cu vize de intrare în alte state. În numele acestor Români, facem apel la Organizațiile românești politice și de asistență; la Românii cu situație materială și cu vază, să obțină aprobare pentru diverse țări și să găsească mijloacele materiale pentru achitarea transportului.

Duminecă, 5 Octomvrie, în Biserica ortodoxă română din Paris, a avut loc cununia Domnului **Ion Stănescu,** teolog, cu Dra. **Domnica Cârțu,** din Macedonia. **Nași au fost Doamna și Domnul Mircea Eliade.**

În numărul nostru viitor (Noemvrie 1952): **Mircea** ELIADE, **Căderea în Istorie, II;** N. I. HERESCU, **Scrierea limbii române,** III; Ion V. EMILIAN, Grivița, II. Mai semnează: **Vasile** POSTEUCĂ, **Octavian** BÂRLEA, **George** RACOVEANU.

Numărul nostru viitor va avea 6 pagini.

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

ÎNDREPTAR apare odată pe lună. Redacția și Administrația: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuzinerstraße 38, DEUTSCHLAND